

– Så når jeg nå vinker ha det til mamma og pappa om morgenen når de drar, så er det ikke lengre et sorgfylt farvel. Det er et kjærlig «på gjensyn», skriver barnehagelærer Stian Pedersen.

Et lykkelig «på gjensyn» fra en ettåring

Stian Pedersen er pedagogisk leder i Trollskogen barnehage i Rotsund og skriver bloggen Barns følelser. Barnehagelærer Stian Pedersen setter ord på en ettårings følelser i møtet med barnehagen.

Dagen er kommet. Dagen mine foreldre til en viss grad er forberedte på, selv om de vet det blir en ny og tøff utfordring. Å overlate ansvaret for meg til totalt fremmede. Å stole på at de tar vare på det mest dyrebare de har i livet. Jeg derimot, jeg er for liten til å forstå hva som skal skje. For jeg har ikke erfart dette. Jeg forstår nemlig de ordene jeg har erfart, og barnehage er et helt nytt ord i så måte. At mamma og pappa skal på jobb, innebærer for meg noe som betyr at de blir borte, men da gjerne en av gangen. Og det takler jeg fint. Uten sorg.

Tre dager med tilvenning, og tre dager er mye av mitt korte liv. Selv på disse korte dagene så blir jeg veldig sliten. Utallige inntrykk har jeg sugd til meg — og fordøyd. Jeg legger nemlig merke til den minste lille kroppsbevegelse og lyd. Og dette koster krefter. Disse dagene er viktige for meg, for foreldrene mine og for deg som skal være der for meg. Når mamma og pappa skal etterlate meg alene. De første dagene skal det innhentes all mulig informasjon i form av skjemaer.

Men du! Uansett rutine for startsamtaler i forhold til hva jeg liker, hva jeg har behov for og hvilke rutiner jeg er vant med — ta med deg dette under alle de tre dagene. Hele tiden. Husk at dette dreier seg faktisk om hele meg. Hvem jeg er. Og det er vanskelig for mamma og pappa å huske på å nevne nøyaktig alt på bare en enkel samtale. Noter underveis. Og du, husk at mamma og pappa kjenner meg best. Alltid. De har vært der fra den dagen jeg åpnet øynene. Og gjennom erfaringer, så vet de nøyaktig hvordan jeg liker at ting er, og hva mine signaler gjennom kroppsspråk betyr. Du blir også å lære meg å kjenne — med tiden. Med kjærlig omsorg og erfaringer, så kommer vi dit.

Dagen er kommet. Jeg skal være alene — alene her ute i den store verden. Det finnes ingen forhåndsfasit for hvordan dette går. Med hvordan det går, så handler det om hvordan jeg reagerer og hva jeg føler i starten. Sluttresultatet er nemlig alltid det samme: Jeg blir trygg. Men uansett hvordan reaksjonen er — kraftig eller liten — så er sannsynligheten stor for at jeg er i en liten sorg. I sorg over at mamma og pappa ikke er her nå. Jeg har ikke tidsperspektiv i så måte heller. «Mamma og pappa kommer snart», er en setning jeg håper at du ikke bruker nå. For da venter jeg resten av dagen. En hel dag for meg er faktisk en liten evighet det.

Ikke avled meg for mye fra gråten. For den er faktisk viktig å få slippe løs, for min del. For min lille kropp og sjel. Trøst meg, vær hos meg og gå den lille mila sammen med meg. Men sier du for eksempel «se der! et fly på himmelen» mens jeg gråter i armkroken din, så er det bare som å trykke på pause på filmen du så på i går. Den blir ikke ferdig, den tar bare en pause. Og når flyet er borte så er gråten tilbake. For da husker jeg hvor jeg var og hva jeg følte. Og vi må starte litt på nytt igjen. Og det føles ikke godt for meg. La heller gråten min få en naturlig slutt når jeg er klar for det. Det føles så godt da. Langt inne i meg. En følelse av ro og velbehag. Vit at dette er en reell sorgprosess for meg. En prosess du må kjenne til og ha kunnskap om, for slik kan vi klare dette på en veldig god måte. Det tar tid disse dagene. Men du! Barn som trøstes hver gang de gråter får en følelse av mottatt kjærighet og omsorg. Og vil derfor med tid og stunder bli de aller mest trygge. For har vi et fang i starten når vi trenger det, så vet vi at vi har et fang om vi skulle behøve det senere.

Og kjære mamma og pappa. Vær ikke redde, vær ikke lei dere. For dette er ikke farlig. Dette er noe som alle barn går igjennom ved første lengre adskillelse fra sine foreldre. Og ingenting er bedre enn å la det skje i barnehagen. Hos de voksne der, som jeg veldig snart er veldig trygg på. Og så glad i. De gir meg så mye og de gir av seg selv. Dagen deres går ut på å være der for meg. De gir meg det jeg trenger. Ikke bare i form av mat og ny bleie. For kjære mamma og pappa, vet dere hva? I dag har jeg sovet to ganger i barnehagen, akkurat slik jeg er vant med. Jeg ble lagt med omsorg og varme. De fant frem favorittsmokken og kosebamsen. Min kjære, kjære kosebamse. De sang for meg. Sang for meg mens jeg satt på fanget, de sang for meg mens jeg lå på stellebordet og de sang favorittsangen min når jeg ble lagt i vogna. Den dere vet som jeg er vant med å sovne til.

Ikke bare smører de brødskiva med det pålegget som jeg liker, de skjærer den også slik jeg er vant med. De lærer meg hvordan jeg skal opptre i samhandling med andre barn, og de lærer meg det på en myk og kjærlig måte. En måte som jeg forstår. For de vet hva ettåringer behøver. Og når de nå har blitt kjent med meg, så vet de nøyaktig hva akkurat jeg behøver. De prater med meg hele dagen. På mine vilkår og på mitt språk. De gjør det med stor innlevelse og kroppsspråk, fordi de vet at det er akkurat det jeg behøver i denne alderen. De er ikke redde for å dumme seg ut når de leker med meg. De har valgt dette yrket fordi de er glade i barn. Og det blir de. Glade i nettopp meg. Det kan dere være sikre på.

De kjente kanskje ikke akkurat meg i starten, men de er gode på hvordan de skal imøtekomme alle barn. Det er nemlig en forutsetning for at de skal være der. Ønsker jeg å holde litt avstand til noen av dem som er der i starten, så lar de meg få det. Mens jeg observerer dem. Jeg er glad i observere mange på avstand. Å se dem sammen med andre barn og i andre situasjoner. Til jeg blir trygg på dem. Og det morsomme er at de som har gitt meg tid og rom i starten til å observere dem utenfra, er gjerne de som jeg nå er aller mest trygg på, og som jeg oppsøker. Og de vet også at jeg hver morgen kan starte med å være sjenert igjen. At jeg ofte er slik at jeg ikke ønsker deres fang eller samvær før min mamma eller pappa er dratt. For det er gjerne akkurat da at jeg straks mer enn gjerne kommer på fanget til en voksen i barnehagen.

Barnehagen er en institusjon. Men en god institusjon er basert på menneskene som benytter seg av den. Vi barna er de viktigste her og vi kommer i alderen 0-6 år. Som ettåring lærer jeg ikke 3+5 eller alfabetsangen. Småbarnspedagogikk dreier seg om så mye mer enn som så. Om så mye mer enn bare planlagte aktiviteter på månedsplanen. Det dreier seg om her og nå — om hele mennesket. Om hele barnet og hvor jeg er nå i livet. Det dreier seg om alt fra hvordan man bør prate til barn under hverdagsaktiviteter som måltid og påkledning, og til morsomme sangsamlinger på våre premisser. Mamma og pappa? Dere aner ikke hvor gøy jeg hadde det i

dag. På samlingen for oss minste så hoppet og danset vi mens vi hørte på de voksne som sang og klappet mens de smilte og lo. Da lo vi også. Og vi trengte ikke å sitte i ro, for det er ikke der vi er nå. I utviklingen vår. Etterpå gikk vi ut. Det var søledammer der. Morsomme søledammer som ikke var for dype. Så de fikk vi plaske i. Og det gjorde ingenting, for tørre klær fikk vi med en gang vi kom inn.

Og dere! Pedagogikken for oss ettåringer her dreier seg i veldig stor grad om omsorg. Å gi meg kjærighet og varme. Og det får jeg. Jeg gleder meg til å komme hjem etterpå. For jeg er veldig glad i mamma og pappa og trenger tiden hjemme også. Men sosialiseringen jeg får med andre barn spesielt, er veldig viktig for meg. Og jeg er veldig glad i barnehagen også nå. Selv om jeg fortsatt kan bli litt trist når dere drar. Men det er bare fordi jeg blir å savne dere litt. Ikke fordi jeg ikke er glad i barnehagen også. For jeg er nemlig lykkelig på alle kanter nå. Så når jeg nå vinker ha det til mamma og pappa om morgenen når de drar, så er det ikke lengre et sorgfylt farvel. Det er et kjærlig «på gjensyn». Vi ses etterpå!

La meg gjøre det igjen, du min kjære venn!

– Jeg elsker repetisjoner, sier ettåringen. Barnehagelærer Stian Pedersen viser hvordan ritualer og repetisjoner skaper trygge barnehagebarn.

Av: Stian Pedersen, pedagogisk leder i Trollskogen barnehage
03.08.2015

«Borte bøøøøh», etterfulgt av at jeg ler med hele mitt hjerte. Du ler også! Du min kjære, voksne venn som leker sammen med meg. Som gir meg trygghet her i barnehagen. En gang? Nei, takk som byr. Jeg vil gjøre det tusen ganger, bare for å gjøre det tusen ganger til etter det igjen.

Ett år eller fem år, det spiller ingen rolle. Jeg elsker repetisjoner. Jeg BEHØVER repetisjoner. Det som varierer er hva jeg elsker å repetere, samt har behov for. «Borte bøøøøøh» sier du enda en gang, min kjære, voksne venn.

Jeg er så glad for at du forstår hva jeg som ettåring behøver akkurat nå. Behøver mens jeg er her på tilvenning. Dagsrytme. Døgnrytme. Komme seg inn i en rytme, hva betyr det? Jo, for meg er det å komme seg inn i trygge rammer og omgivelser der alt repeteres. Når tryggheten er funnet så må den gjenskapes. Hver eneste dag, året rundt. «Borte bøy» er jo et rituale. Et trygghetsskapende rituale. En kakeoppskrift som gir suksess hver eneste gang.

Kanskje var lekingen med «Borte bøy» noe som gjorde at jeg ble trygg på deg i starten? En link mellom oss. Men du? Du må nesten «skremme» meg på ny i morgen. Med det samme smilet om munnen som du gjorde i dag. Med samme utstrålende godhet som gjør at jeg skjønner at du er en som er her for meg. For å gi meg omsorg og trygghet. For jeg kan være like utrygg som jeg var i dag, når jeg kommer igjen i morgen.

Du skjønner, selv om jeg ble trygg på deg og omgivelsene rundt meg her i dag, så er det ikke slik at jeg automatisk kommer like trygg tilbake i morgen tidlig. Da må vi nemlig gjenskape situasjonene som var bra, og som ga meg lysten på å være her. Minn bønn er derfor at du legger merke til de små detaljene. Detaljer som kan og bør repeteres i morgen. Og neste dag. Og egentlig ut hele tiden min her på småbarnsavdelingen.

Kanskje er det 17 ulike måter du prøver å møte meg ved inngangen på om morgenen. Helt ned på kne, uten å si noe på 30 sekunder. Med et lite smil, ikke for kraftig og utpreget. Med mild tone, men ikke for lavt. Ikke ignorerende, men samtidig ikke for pågående. Da møter du akkurat meg slik jeg ønsker å bli møtt hver eneste dag. Mens et annet barn kanskje liker det litt annerledes. De små detaljene. Repeter dem vær så snill! Vanskelig å huske? Neida, for du

trenger ikke å huske dette helt ordrett. Når du leter etter en måte å gjøre meg trygg på, så sitter det på en måte en oppskrift litt automatisk i din kropp og ditt sinn.

Kanskje er dette en god grunn til at utskiftninger av personale midt i et barnehageår ikke alltid er helt heldig? Noen ganger må det gjøres, for noen skifter jobber også videre. Men så langt det er mulig, så er det i alle fall viktig å beholde noen rundt meg som viderefører dette. De små detaljene, men akk så viktige detaljene. Som det er bortimot umulig å dokumentere og forklare videre til neste voksne som skal være der sammen med deg. Kanskje er det til og med mulig at en av de voksne fra småbarnsavdelinga følger oss videre over til storbarnsavdelinga når den tid kommer?

«Oppskriften på trygghet» er kanskje en god betegnelse på alle de tingene vi repeterer på småbarnsavdelinga. Som aldri blir kjedelig. Måten du tuller sammen med meg ved frokostbordet. Hvordan du sitter i sandkassen ute, der du er tilgjengelig på bakkenivå for alle oss små. Vi vet du er der. Måten du traller på den samme sangen som jeg liker, når du skifter bleie på meg og kler på meg litt ullklær når jeg skal i vogna. Og for hver gang akkurat du gir meg smokken, så tar du meg forsiktig på nesen og ler. Slik at jeg ler. En siste god latter fra hjertet før jeg finner roen i vogna mi.

Måten du tar meg opp av vogna på. Aldri på en annen måte, alltid det samme smilet. Det er jo så godt å våkne, når jeg straks kjenner igjen både ansiktet og ansiktsuttrykket ditt. Liker jeg ikke å bli satt rett ned på gulvet, men trenger tid? Da er det slik hver dag. Er jeg alltid veldig våken når jeg kommer opp av vogna? Kanskje er to minutter nok på fanget, før jeg vil rett inn i leken.

Lek, eventyr, film og sang, jeg gjør gjerne det samme dagen lang! Ikke bare hverdagsrutiner men også aktiviteter er noe jeg liker å repetere. Jeg kan synge den samme sangen fra morgen til kveld. Hvor ofte drar du ikke hjem fra jobb eller er hjemme med meg som forelder, og tar deg selv i å nynne på barnesanger? «Fått den på hjernen» som man sier. Du må ha en kopp kaffe om morgenen, mens jeg bare MÅ høre på den samme sangen i bilen på vei til barnehagen. Dette er tradisjon. En hverdagstradisjon. Høres litt mer viktig ut enn rutine?

Når vi er ute av småbarnstilværelsen, så er det fortsatt både viktig og gøy med repetisjoner. Fortsatt fordi det gir meg trygghet, men også for leken sin skyld. For å ha det gøy. Jeg hopper gjerne opp og ned fra den samme steinen 347 ganger. Lei? Nei! Og er det en bra ting for utviklingen i tillegg? Ja, repetisjoner er dét når det gjelder denne typen fysiske aktiviteter. Evnen til å hoppe for så å dempe beina i bakken økes for hvert eneste hopp. Hvordan ble hinderløyper til? Gleden ved repetisjon vil jeg tippe. Kjempegøy å gjøre det samme om og om igjen.

Ikke gå i fellen og tenk at nå blir det ufattelig kjedelig for meg og for oss barna, om vi gjør det samme veldig ofte. Så lenge vi får utvikle oss innenfor de områdene vi skal. Vi trenger kanskje ikke ha 24 turplasser å gå til? Det holder kanskje med tre. Som gir oss ulike utfordringer og underlag å gå på. Som gir oss en allsidig motorisk utvikling, samtidig som det er tilstrekkelig med utforskningsmuligheter for vår nysgjerrighet. Og som repeteres ofte nok. GØY! Eventyret om Askeladden som kappåt med trollet er så gøy. Jeg vil gjerne høre og se det på så mange måter som mulig. Høytlesning, muntlig fortelling, som skuespill av voksne for barn, på flanellograf, dukketeater. Et hav av muligheter. Jeg vil gjøre alt sammen, om og om igjen.

En stille bønn fra en toåring

Barnehagelærer Stian Pedersen setter ord på en toårings tanker og følelser.

Hei. Jeg er to år og jeg har akkurat startet på den lange reisen kalt livet. Jeg trenger deg. Du som er sammen med meg når mamma og pappa er på sine jobber. Jeg kommer til deg hver dag. Hver uke. Hele året. Jeg klarer ikke å si alt det jeg ønsker med ord, men jeg forstår nesten alt av det du sier allikevel. Og jeg leser deg. Jeg er en mester på kroppsspråk. Jeg ser deg. Jeg ser om du ønsker å være sammen med meg eller ikke.

Når jeg kommer om morgenen så er jeg ekstra varsom. Varsom for lyder, bevegelser og egentlig alt som foregår rundt meg. Da trenger jeg å bli møtt av en trygg voksen. En som jeg kjenner godt og som jeg vet er der for nettopp meg. Jeg skjønner at du som voksen vil si hei til mamma og pappa. Jeg skjønner at dere må utveksle beskjeder i forhold til om jeg har spist frokost eller ei og om jeg trenger å sove lur i barnehagen eller ei. Men husk at du er der for meg. Det er jeg som trenger deg. Og jeg er her nede.. på gulvet. Kom ned da vel. Si hei til meg her nede og jeg vil straks føle at dagen har fått en god start.

Jeg vet at jeg etterpå må sitte rolig ved frokostbordet. Men om jeg tuller og ler er vel ikke så farlig? Jeg hører at du sier at jeg må spise opp brødiskiva. Men hvorfor? Om jeg ikke er mer sulten.. Jeg er liten, men kjenner etter selv om jeg vil ha mer mat akkurat nå. Når du lager for mye av din egen mat til et måltid, er du da nødt til å spise opp alt selv om du ikke orker?

I leken kan jeg være litt voldsom. Jeg vet ikke alltid hvordan jeg skal kommunisere med de andre barna uten å dytte de unna lekene som jeg vil ha. Husk at jeg er i en alder der det er vanskelig å forstå andre. Jeg må lære meg dette. Du kan lære meg dette uten å bli sint på meg. Vær bestemt, men ikke sint.

Du kan finne meg på de rareste plasser. Under bordet, oppe på en benk eller til og med inne i et skap der jeg har gjemt meg. Husk at for meg er dette fordi jeg er nysgjerrig. Ikke minst så har jeg akkurat lært meg å klatre. Å klatre for meg er en indrestyrt trang jeg har på lik linje med de tingene som du har en trang til å gjøre.

Jeg liker å kle på meg selv. Men ikke alltid på den måten som du tenker er den beste måten. Jeg liker å prøve skoene dine. Fordi de er så store. De er gøy å prøve. Men når du oppdager meg, kan du da le med meg og ikke av meg? Ikke pek på meg mens du står oppreist og ler. Da kan jeg bli krenket. Sett deg ned sammen med meg. Men bare le om jeg ler. Jeg kan også kle på meg mine egne plagg. Men vær så snill å la meg prøve selv. Det er vel ikke noe vi absolutt må rekke. Jeg tror ikke lekeplassen stenger der ute om vi er ti minutter senere enn de andre barna?

Nå er jeg sliten. Det ble mange inntrykk både inne og ute. Det koster krefter å løpe, klatre, tegne og bygge. Jeg synes det er tungt å sitte med matbordet. Jeg vil kanskje sove. Kanskje er bleien plagsomt full. Jeg er ikke så tålmodig nå. Så jeg bråker kanskje litt. Sitter kanskje litt urolig på plassen min. Kanskje du kan si at du forstår at jeg er sliten nå? Kanskje du sier det når du hjelper meg fra bordet. Kanskje du til og med orker å synge en sang for meg på stallebordet etterpå? Da blir jeg glad. Jeg elsker å høre noen synge og jeg bryr meg ikke om hvilken stemme du har. Det jeg bryr meg om er at du orker å synge for meg. Kanskje har jeg til og med lyst til å synge med på de ordene som jeg kan, og så har vi en fin stund sammen.

Kan du prate rolig til meg når du legger meg i vogna? Om jeg gråter, så ikke bli sur. Kanskje er det faktisk du som har glemt smokken min. Eller kosebamsen. Eller så er jeg bare veldig trøtt og sliten og for meg så er nettopp gråten en del av min kommunikasjon her og nå. Når jeg våkner.. kan du smile til meg? Husk at jeg har vært i drømmeland. Hva om noen stod ovenfor deg med et helt likegyldig ansiktsuttrykk når du våknet etter en lur på sofaen? Det ville ha føltes rart tenker jeg. Kanskje til og med litt skummelt. Kanskje skal jeg kun bruke smokk når jeg sover. Det har mamma og pappa blitt enige om. Men du trenger vel ikke rykke den bort straks jeg våkner? Kanskje jeg kan få våkne litt først. På fanget ditt. Der det er trygt å våkne. Husk at smokken og kosebamsen ofte er mine trygghetsgjenstander. De gir meg nettopp det... Trygghet.

Jeg synes ikke det er noe særlig å bli satt rett ned på gulvet når jeg kommer opp av vogna. Da er jeg veldig ustø. Jeg ber bare om litt av din tid. Litt av din tid vil jeg veldig også gjerne ha når jeg er klar for å leke. Jeg kan leke alene også. Jeg har også lang nok livserfaring til å vite at voksne ikke kan leke hele tiden. Jeg er nemlig i lekens verden hvert eneste sekund av min våkne tid, og det er det vanskelig å holde følge med. Men du kan delta litt? Da blir jeg glad. Og vet du hva.. jeg liker også godt å leke når du rett og slett sitter sammen med meg. Og er der. For meg. På gulvet blant alle lekene.

Jeg elsker å gjøre ting sammen med deg som er voksen. Jeg er jo to år tross alt. Og det er mye jeg kan. Om jeg bare får gjøre det sammen med deg. Jeg kan hjelpe med brøddeig, bolledeig og ikke minst vaffelrøre på kjøkkenet. Jeg kan også smøre på brødskiva om du gjør det sammen med meg. Husk at jeg speiler meg gjennom deg. Det jeg klarer å gjøre sammen med deg i dag, det kan jeg gjøre alene i morgen.

Og du? Når jeg mestrer nye ting i livet. Selv de små tingene.. alt fra å kle på meg en sokk til å mestre bevegelsene i en sanglek. Kan du da være glad på mine vegne? Jeg bryr meg ikke alltid så mye om bare det du sier skjønner du. Jeg ser deg. Jeg ser på ditt ansiktsuttrykk og dine kroppsbevegelser om du virkelig er stolt over mine prestasjoner. Klapp gjerne. Det liker jeg. Og du trenger ikke si at jeg er flink til å kle på meg om det bare er sokkene jeg har klart å få til. For jeg gjennomskuer deg. Jeg vil ha ros for nøyaktig det jeg gjør. Nemlig at det var akkurat sokkene jeg var flink til å kle på meg.

Og du.. en siste ting. For nå nærmer det seg hentetid her i barnehagen. Kan du være så snill å la være å prate med mamma eller pappa som om jeg ikke er til stede? Jeg forstår nemlig nesten alt som blir sagt, så ikke krenk meg på denne måten. Prat gjerne om meg, for jeg liker å være i fokus. Men gjør det på en slik måte at det er greit for meg å høre på. For jeg er tillitsfull til deg, men dette kan brytes om jeg blir skuffet.

Og takk for at du hører meg og min stille bønn! Da gleder jeg meg til å komme tilbake i morgen!

En liten «skal bare» fra en treåring

Barnehagelærer Stian Pedersen ber om tålmodighet på vegne av treåringen.

Hei. Jeg er tre år nå. Det har gått fort for deg. For meg er det en liten evighet. Jeg trenger fortsatt at du kommer ned på gulvet når jeg kommer om morgenen. Du skjønner.. det morsomme med meg er at jeg av og til velger å være liten mens jeg av og til velger å være stor. Dette er litt typisk meg. Du må derfor kjenne meg.. se meg.. se meg i alle ulike situasjoner slik at du greier å tolke mine signaler. For jeg kan gå fra å være en uovervinnelig Supermann i tankene mine, til å ønske ditt trygge fang å sitte på. På bare noen sekunder.

Når jeg er kommet om morgenen, så trenger jeg at du aktiverer meg. Jeg leker sjelden alene.. med mindre du finner frem noe morsomt til meg. Og du... det spesielle med meg er at jeg bytter mellom aktiviteter fort, kjapt og før du egentlig aner ordet av det. Det er ikke noe galt med meg, det er bare slik de fleste av oss treåringer er det. Vi treåringer er i en alder der mange av oss slutter med bleier og sutt. Vi går fra å være liten til stor. Vi er derfor litt av begge deler... ikke er jeg i trass alderen heller, for den finnes ikke. Det er bare det at jeg har oppdaget at jeg har en egen vilje. Vilje er et verktøy, og nye verktøy må prøves ut! Kanskje er det litt slitsomt for deg, men jeg ønsker å diskutere med deg som et likestilt menneske.

Jeg holder på å oppdage meg selv... hvem jeg er... og hvem jeg ønsker å være. Så kanskje skal du la være å definere hvem jeg er? Det hadde vært fint. For jeg suger til meg alt du sier og tar den med meg inn i min identitet. Sier du at jeg er trassig eller umulig, så er det faktisk slik jeg etterhvert ser på meg selv. Og da... ja da kan jeg love deg at jeg blir nettopp slik du beskriver meg som. Hvem sin skyld er det da?

Å oppdage meg selv betyr også at jeg oppdager andre. Lærer andre mennesker å kjenne. Derfor leker jeg mye rollelek. Veldig, veldig mye rollelek. Ikke avbryt denne om du drar kjensel på leken. Derimot så må du gjerne starte en slik lek. Det skal ikke mer til enn at du endrer dialekt, så skal du se at jeg lyser opp og inntar en egen rolle selv. For dette elsker jeg.

Ting går ikke alltid så veldig fort med meg. Mye av årsaken til det, ligger faktisk i dine forventninger til meg. De fleste av oss treåringer har gått på en småbarnsavdeling inntil nylig, og det har faktisk jeg gjort. Jeg har på kort tid gått fra å få hjelp til det aller meste til plutselig å måtte klare alt selv. Det er jo vel og bra, men da bør kanskje «tidsfristen» være deretter? Sommeren som har gått er faktisk ikke så lang. Og ikke går jeg heller på magisk vis fra å ha trøbbel med påkledning til å mestre den på egenhånd heller. Du må være med meg på denne reisen. Kun sett forventninger til meg utfrå hva du allerede har sett meg mestre. For jeg er faktisk litt lur også. Jeg prøver av og til på å få deg til å gjøre tingene for meg... ved å si «jeg kan ikke». Men ikke bli sur på meg. Dette har jo ofte virket tidligere, så selvfølgelig prøver jeg det igjen.

Jeg er i lekens verden hele tiden. Selv om jeg varierer mye angående hva jeg leker, så kommer du sjelden i tale med meg på et tidspunkt der jeg ikke har noe jeg bare skulle ha gjort. Jeg skal bare... det hører du ofte fra meg. Jeg liker IKKE å avbryte ting før jeg selv føler meg ferdig. Om det er mulig, la meg derfor få fullføre det jeg gjør først om det er muligheter for det. Om du bare skal drikke opp kaffen din, så tviler jeg på at det hadde vært så koselig om du ble løftet opp og bært i garderoben?

Jeg trenger tydelige forklaringer. Det er ikke nok å bare forflytte meg fra en plass til en annen, uten å ha forklart meg hvorfor først. Jeg er meget undrende... vil vite... alt. Kanskje kan vi finne på en god løsning for alle. Kanskje er du betryggende og hjelper meg frem til en løsning der legoen jeg bygger kan plasseres på et trygt sted. Mens vi er ute.. Da er det lettere å stoppe min «skal bare».

Jeg kan ofte oppleves som utagerende. Ja til og med veldig utagerende. Vet du hva, det er faktisk ikke så rart. Å lære seg selv å kjenne, betyr også at man kommer i kontakt med følelsene sine. Og har du ikke oppdaget det? At når jeg er glad, så er jeg veldig glad. Alle mine følelser er for tiden meget sterke nemlig. Men det er kun de negative som merkes så tydelig. Det er tross alt store forandringer i livet mitt. Jeg har sluttet med mye som tidligere var min trygge havn.

Kanskje har jeg også nylig sluttet å sove lur? Det er tungt... veldig, veldig tungt. Av og til blir jeg så sint at selv ikke jeg aner hvorfor. Jeg kan kanskje si veldig mange ord, men det betyr ikke at jeg greier å beskrive nøyaktig hvordan jeg har det med ord. Når jeg blir så sint... så ikke bli sint tilbake. Det gjør bare alt så mye, mye verre skjønner du. Du når ikke inn til meg nå... ikke før jeg har roet meg ned av meg selv... på en naturlig måte. Da og først da, så kan vi prate sammen om hva som var feil i situasjonen som oppstod. På den måten kan du lære meg hvordan jeg skal takle noe lignende neste gang. Uten å bli så sint.

Og kjære mamma og pappa. Ikke ta det ille opp om det er slik at jeg tar ut mye sinne og aggresjon mot nettopp dere, mens de voksne i barnehagen opplever meg annerledes i løpet av dagen. Ta det heller som en tillitserklæring. For mens jeg var 1-2 år, så viste jeg alle mine følelser for de jeg var trygge på. Men som treåring så er det ofte kun de jeg er aller mest trygg på som jeg tør å ta ut de mest negative følelsene på. Derfor kan jeg få et raserianfall når jeg blir hentet. Dagen har gått i et skyhøyt tempo, og jeg har ikke merket hvor sliten jeg er. Før nå... i mamma eller pappas fang.

Du som er voksen i barnehagen, kan du fortelle mamma og pappa nettopp dette? For jeg ønsker ikke å såre dem.. jeg ønsker bare å kunne forklare hvor sliten jeg er med ord. Men jeg er ikke der enda. Takk for i dag, og takk for at du lot meg fullføre de tingene jeg bare skulle ha gjort ferdig! Så gjenstår det å se om jeg starter dagen som Supermann eller fangbarn i morgen. Møt meg uansett der jeg er, her og nå.